Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kiiloselän asemakaava ja asemakaavan muutos

16.10.2026

Mikä osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on?

Sodankylän kunnan Kakslauttasen kylään laaditaan Kiiloselän asemakaava ja asemakaavan muutos. Tämä osallistumis- ja arviointisuunnitelma esittelee kaavan laadinnan lähtökohtia, sisältöä ja tavoitteita, sisältää suunnitelman siitä, miten kaavan laadinnan aikana kuullaan maanomistajia, asukkaita ja muita osallisia sekä suunnitelman siitä, mitä kaavan vaikutuksia tullaan arvioimaan.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa suunnittelutyön kuluessa.

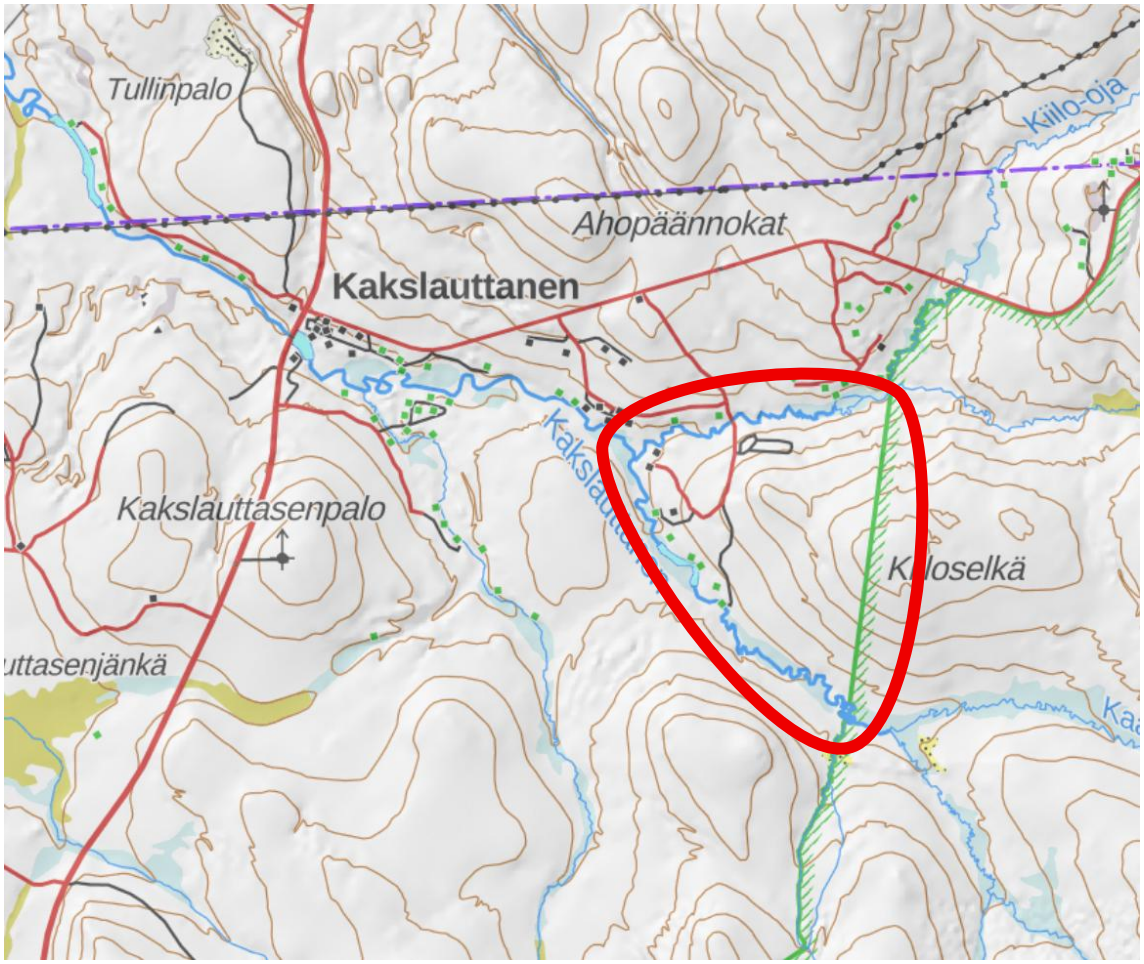

Kuva: suunnittelualueen likimääräinen sijainti ja lähivaikutusalue maastokartalla.

Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Kakslauttasen kylässä, noin 3 km etäisyydellä Ivalontiestä Kiilopääntietä ja Muotkantietä pitkin idän suuntaan. Alue käsittää Kiiloselän länsirinteen, rajautuen lännessä, etelässä ja pohjoisessa Kakslauttasen/Sivakkaojan jokiin, lännessä Kiiloseläntiehen ja idässä Urho Kekkosen kansallispuistoon.

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee kiinteistöjä tai osia kiinteistöistä 758-893-11-1, 758-893-100-1 sekä 758-410-122-13 ja 758-410-122-40. Alue tarkentuu kaavatyön aikana.

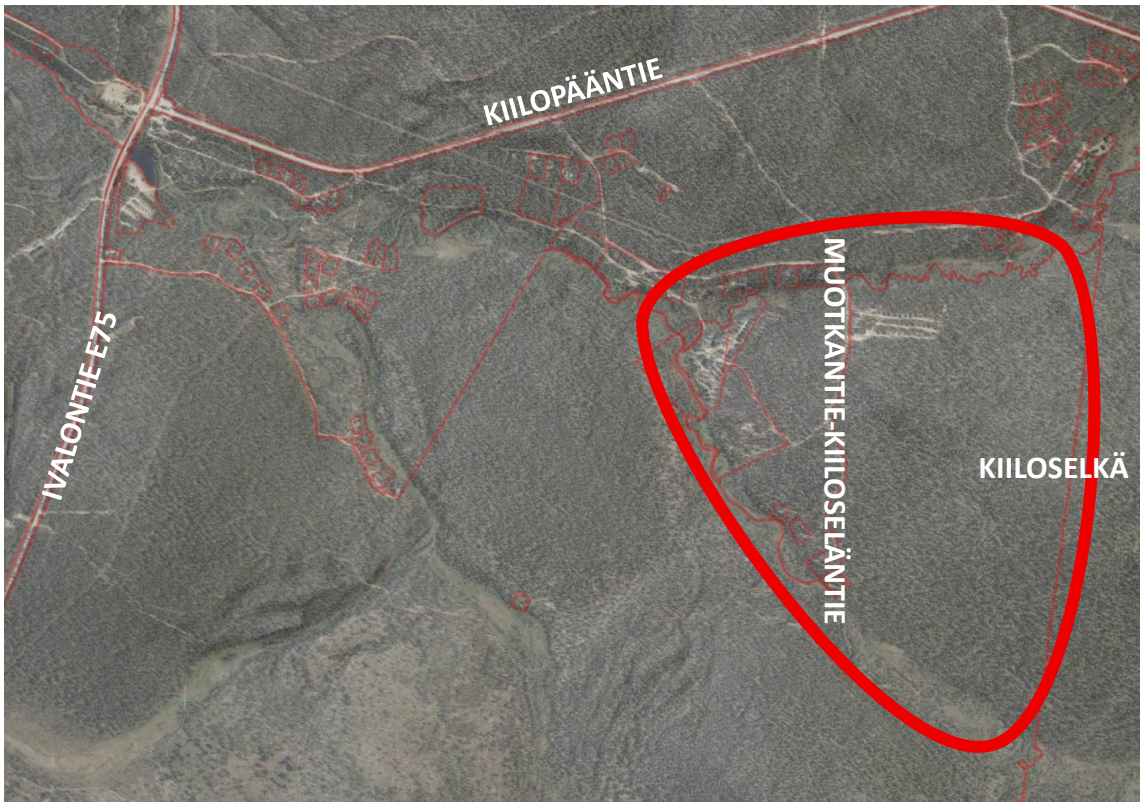

Kuva: suunnittelualueen likimääräinen sijainti ortoilmakuvan ja rinnevarjosteen yllä.

Kakslauttasen–Kiiloselän alue on Saariselän matkailualueen vaikutuspiirissä sijaitsevaa, luontomatkailuun ja erämaaluonnon kokemiseen perustuvaa matkailualuetta. Alueen matkailupalvelut keskittyvät erillisiin majoituskokonaisuuksiin, joita edustavat Kakslauttanen Arctic Resort, Wilderness Hotel Muotka ja Aurora Queen Resort.

Alueen matkailun tukipalvelut liittyvät erityisesti ruokailuun, vastaanotto- ja asiakaspalveluun, kuljetuksiin, ohjelmapalveluihin sekä talvi- ja kesäaktiviteetteihin. Keskeisiä vetovoimatekijöitä ovat revontulien havainnointi, hiihto, retkeily, moottorikelkkailu sekä husky- ja poro-ohjelmat. Majoituskokonaisuudet sijoittuvat metsäiseen ja harvaan rakennettuun ympäristöön, jossa luonnonläheisyys, yksityisyys ja ympäröivän erämaamaiseman säilyminen ovat keskeisiä matkailun lähtökohtia. Majoitusympäristö koostuu hotellihuoneista, erillisistä lomamökeistä ja kelomökeistä sekä lasikattoisista revontulimajoitteista ja muista elämyksellisistä majoitusyksiköistä.



Kuva: drone-ilmakuva länsipuolelta alueelle. Etualalla Kakslauttasen ja Sivakkaojan joet ja Muotkan erähotelli.



Kuva: valokuva Aurora Queen -hotellista.

Mitä on suunnitteilla?

Asemakaavalla tutkitaan Kiiloselän loma-asuntojen ja matkailun alueiden laajentamista pääasiassa voimassa olevassa yleiskaavassa rakennettaviksi osoitetuille alueille. Asemakaavan yhteydessä tutkitaan, olisiko uusi loma-asuminen matkailualueiden tyyppistä vai yksittäisiä loma-asuntotontteja. Uusien alueiden liikennejärjestelyt sovitetaan yhteen nykyisen maankäytön kanssa.

Lisäksi kaavatyön yhteydessä tutkitaan mm. kunnallistekniikka, liikennejärjestelyt sekä hulevesien hallinta ja käsittely alueella. Kaavatyön yhteydessä alueelle osoitetaan myös tarvittavat retkeily- ja ulkoilualueet, lähivirkistysalueet ja mahdollisia luonnonsuojelualueita.

Suunnittelun lähtökohdat

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Valtioneuvosto on päättänyt valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2027. Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on muun muassa auttaa saavuttamaan alueiden-käyttölain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koskevat hankkeita, joilla on aluerakenteen, alueiden käytön, liikenneverkon tai energiaverkon kannalta laajempi kuin maakunnallinen merkitys. Alueidenkäyttölain mukaiset tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen,
- Tehokas liikennejärjestelmä,
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö,
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat,
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto.

Maakuntakaava

Alueella on voimassa Pohjois-Lapin maakuntakaava 2040, joka on saanut lainvoiman 20.3.2026. Lapin maakuntakaavojen yhdistelmässä suunnittelualue on osoitettu matkailupalveluiden alueeksi (RM). Alue kuuluu laajempaan matkailun vetovoima-alueeseen ja matkailun ja virkistyksen kohdealueeseen (vihreä viivarajaus). Alue on Jäämeren käytävän kehittämisvyöhykkeen vierellä (vaaleanpunainen viivarajaus, valtakunnallisesti tärkeä kansainvälinen kehittämiskäytävä E75). Alueen itäpuoleinen Natura 2000 -verkostoon kuuluva Urho Kekkosen kansallispuiston alue on osoitettu luonnonsuojelualueeksi (SL). Alueen pohjoispuolelle sijoittuu vedenhankintaa varten tärkeä Ahopäännokan pohjavesialue (sininen pistekatkoviiva).

Alueella on vireillä Lapin turvallisuus- ja liikennevaihemaakuntakaava 2050. Vireillä olevan vaihemaakuntakaavan painopisteinä ovat liikennejärjestelmä, turvallisuus, huoltovarmuus ja maanpuolustuksen maankäytölliset tarpeet. Lisäksi kaavassa tarkastellaan muun muassa valtakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin ja rakennettuun kulttuuriympäristöön liittyvien merkintöjen päivittämistä.

Saamelaisten kotiseutualueella alueidenkäytön suunnittelussa turvataan saamelaisille alkuperäiskansana oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.

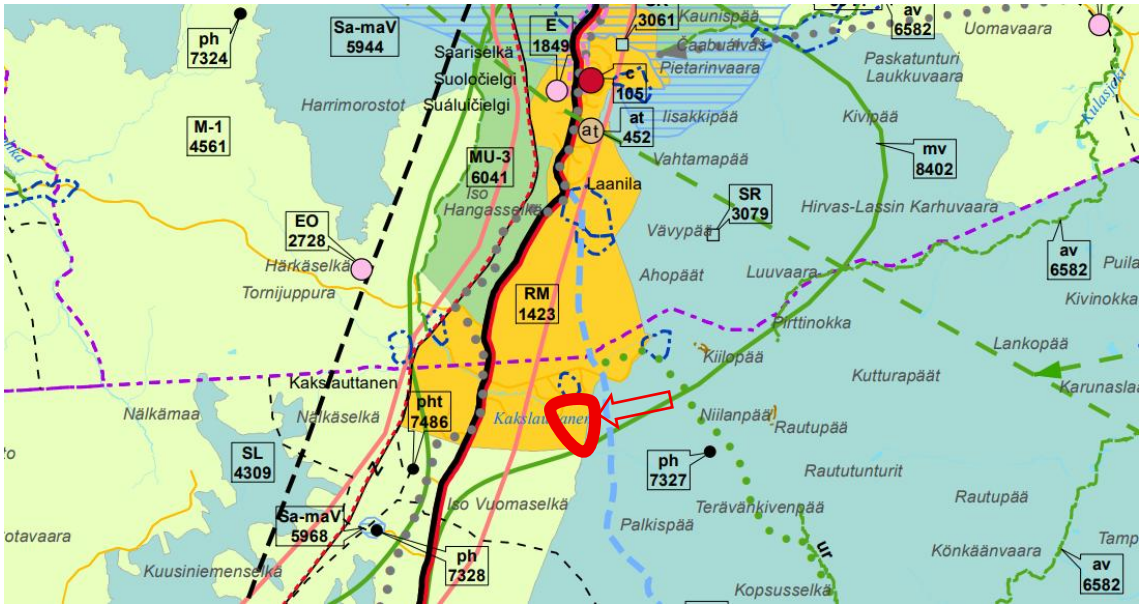

Kuva: Lapin maakuntakaavojen yhdistelmä, suunnittelualueen likimääräinen sijainti.

Yleiskaava

Alueella on voimassa 16.11.2005 voimaan tullut Saariselän osayleiskaava, alue Kakslauttanen-Kiilopää. Yleiskaavassa pääosa suunnittelualueesta on merkitty retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR), matkailupalveluiden alueeksi (RM-2) sekä loma-asuntoalueiksi (RA-2). Majoituskapasiteetille on esitetty tavoitteellinen vuodepaikkamäärä (vp). Lisäksi aluetta rajaavat joet on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisina alueina, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Yleiskaavassa on lisäksi osoitettu kehitettävät tieyhteydet (oranssit viivat) sekä nykyinen ulkoilureitti (pisteviiva).

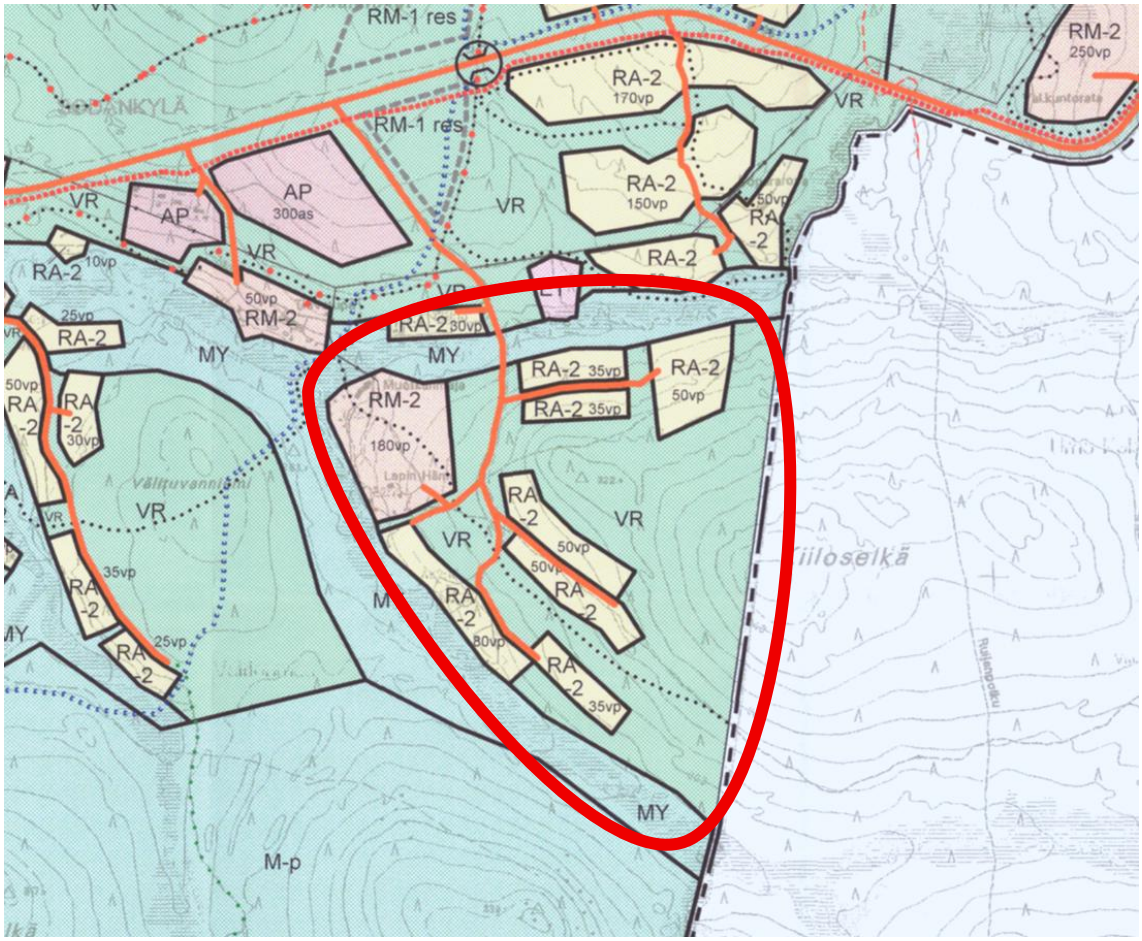

Kuva: ote ajantasayleiskaavasta, suunnittelualueen likimääräinen sijainti.

Koska yleiskaava on yli 20 vuotta vanha, tässä asemakaavassa tarkastellaan loma-asumisen ja matkailupalveluiden sijoittamista myös tuleviin majoitustarpeisiin perustuen, pyrkien säilyttämään yleiskaavan kokonaisuuden periaatteet, mutta tutkien tarkemmin esimerkiksi vuodepaikkamitoitusta ja alueiden sijoittelua.

Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa neljä eri asemakaavaa: Kakslauttasen alueen Kiiloselän asemakaava (hyväksytty 22.3.2019), Kakslauttasen rakennuskaava (hyväksytty eri osilta 23.9.1974 sekä 23.9.1998) ja Ahopäännokkien asemakaava (hyväksytty 8.10.2015).

Alueen pohjoisosassa sijaitsevat asemakaavoitetut matkailua palvelevien rakennusten korttelialueet (RM), kaavan laatimishetkellä toiminnassa olevat

Aurora Queen Hotel ja *Muotka Wilderness Hotel*. Alueella on myös katualuetta, retkeily- ja ulkoilualuetta (VR), vesialuetta (W) sekä maa- ja metsätalousaluetta (M).

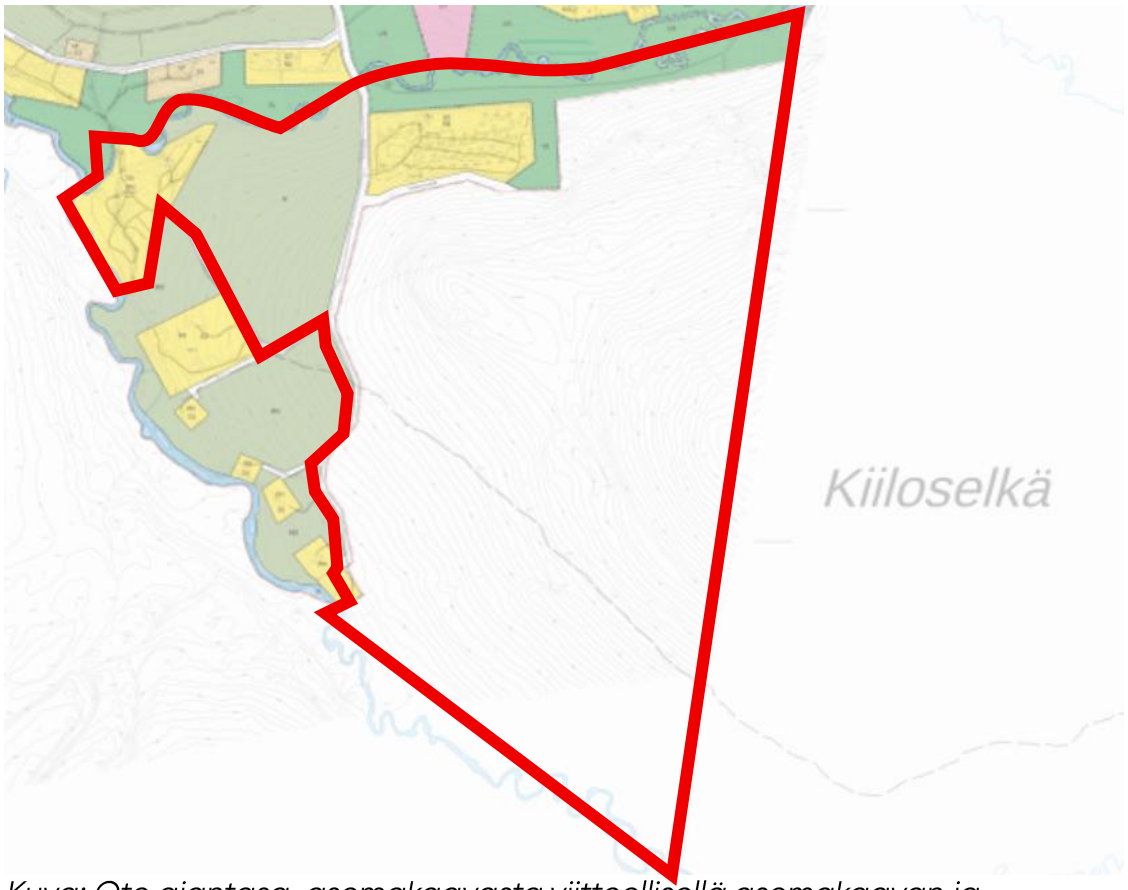

Kuva: Ote ajantasa-asemakaavasta viitteellisellä asemakaavan ja asemakaavan muutoksen rajauksella.

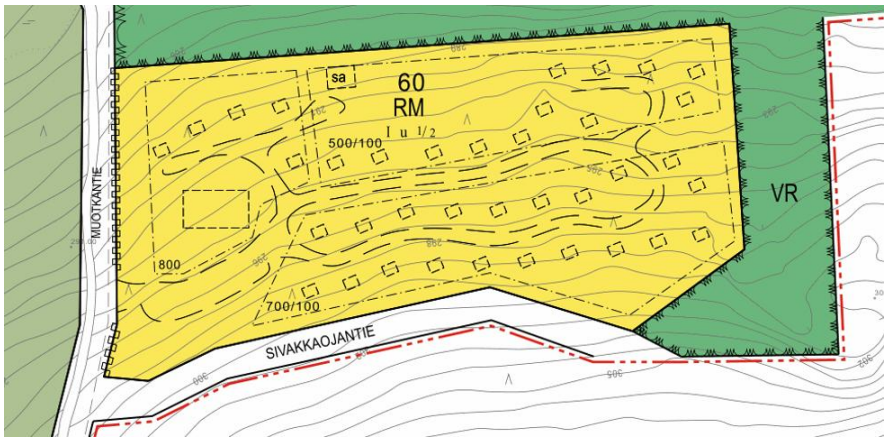

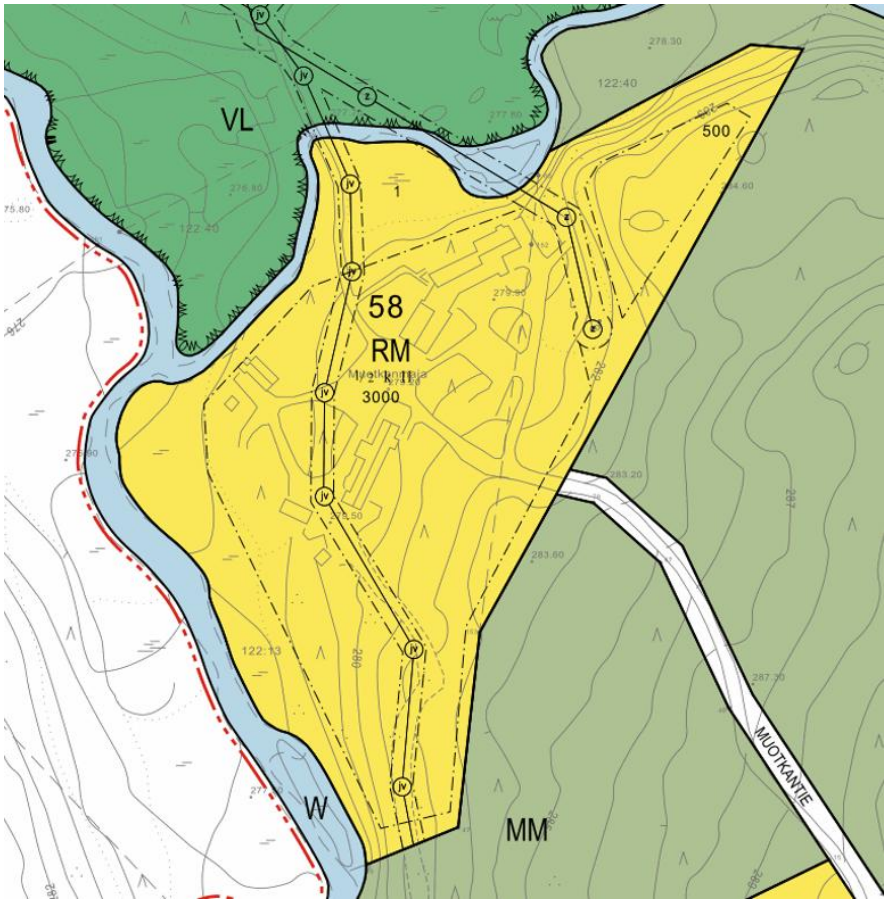

Kuvat: Tarkennokset ajantasa-asemakaavasta matkailupalveluiden alueilta.

Voimassa olevia kaavoja voi tarkastella kunnan karttapalvelusta: https://www.infogis.fi/sodankyla/

Kaavahankkeen vaikutukset ja selvitykset

Kaavalla edistetään Sodankylän kunnan elinvoiman, työllisyyden ja matkailun kehittämisen tavoitteita mahdollistamalla matkailupalveluiden ja majoituskapasiteetin suunnitelmallinen lisääminen sekä kestävän matkailun edellytysten vahvistaminen. Alueen täydennysrakentaminen laajentaa nykyistä yhdyskuntarakennetta sen reuna-alueella.

Kaavatyön yhteydessä tutkitaan kaavahankkeen vaikutukset ja suhde mm. rakennettuun ympäristöön, yhdyskuntarakenteeseen, ilmastoon, luontoon ja luonnonympäristöön, maisemaan, ihmisiin, poronhoitoon, saamelaiskulttuuriin, talouteen, yrityksiin ja kunnan strategiaan. Kaavan vaikutuksia arvioidaan kaavaselostuksessa.

Kaavatyön yhteydessä laaditaan ainakin luontoselvitys. Muut mahdolliset selvitystarpeet tarkentuvat kaavatyön edetessä.

Maankäyttösopimus

Mahdolliset maankäyttösopimukset laaditaan kaavatyön yhteydessä.

Miten voit osallistua?

Kaavatyön vaiheet on esitetty tämän osallistumis- ja arviointisuunnitelman viimeisellä sivulla. Kaavan vireilletulo- ja luonnosaineistosta voi esittää mielipiteensä ja ehdotusaineistosta jättää muistutuksensa näiden nähtävilläoloaikana. Kaavan nähtävilläoloista kuulutetaan Sompio-lehdessä, kunnan verkkosivuilla sekä kirjeellä niille, jotka ovat sitä pyytäneet ja, joiden osoitetiedot ovat kunnan tiedossa. Ehdotusvaiheessa muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa, ilmoitetaan kunnan perusteltu kannanotto esitettyyn muistutukseen kunnanhallituksen käsittelyn jälkeen. Kaavahankkeen etenemistä voi seurata myös kunnan verkkosivuilla www.sodankyla.fi/kaavat.

Tähän osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan kohdistuvan palautteen voi toimittaa Sodankylän kunnan elinvoimapalveluille sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo(at)sodankyla.fi tai kirjeitse Sodankylän kunta, elinvoimapalvelut, kaavoitus, PL 60, 99601 Sodankylä. Sähköpostin otsakkeeseen tai kirjekuoreen tulee merkitä tieto, mitä kaavahanketta asia koskee.

Osalliset

Saamelaisten huomioiminen

Kaava-alue sijaitsee saamelaisten kotiseutualueella ja erityisellä poronhoitoalueella. Kaavoituksessa turvataan saamelaisten oikeudet alkuperäiskansana ja huomioidaan maankäytön suorat ja kumulatiiviset vaikutukset saamelaiskulttuuriin ja perinteisiin elinkeinoihin. Kaavan valmistelussa tehdään yhteistyötä Saamelaiskäräjien kanssa lakisääteisen yhteistyövelvoitteen mukaisesti.

- Saamelaiskäräjät
- Paliskuntain yhdistys
- Lapin Paliskunta

Kaavamuutoksen hakija:

- Metsähallitus (kaavoituksen kohteena olevan kiinteistön omistaja)

Viranomaiset

- Sodankylän kunnan eri viranomaiset ja toimialat

Muut viranomaiset

- Lapin liitto
- Lupa- ja valvontavirasto
- Lapin elinvoimakeskus
- Alueellinen vastuumuseo Siida
- Lapin hyvinvointialue/pelastuslaitos

Muut osalliset

- Alueen asukkaat, kiinteistöjen omistajat, alueella toimivat yritykset
- Kuntalaiset, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa
- Inarin Lapin vesi Oy
- Rovakaira Oy
- Tele- ja verkko-operaattorit

Kaavatyön vaiheet, osallistuminen ja arvioitu aikataulu



Yhteystiedot

Sodankylän kunta
Jäämerentie 1, (PL 60), 99601 Sodankylä

kirjaamo(at)sodankyla.fi

Elinvoimapalvelut
kaavoittaja
Tiia Piippo, 0400 586 621
tiia.piippo(at)sodankyla.fi

Kaavan laatija, konsultti:
Jussi Partanen arkkitehti, YKS-541, 044 734 6387, jussi@arkjp.fi
& Petri Tuormala, arkkitehti, YKS-514 (laadunvarmistus)
Projoplan Oy ja arkkitehtitoimisto Jussi Partanen